

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Vorbereiding van de Kunstschooldag	3
Programmering en organisatie	4
Opening	5
Deelname	5
Enquête	6
Beoordeling informatiemateriaal	6
Doel van de dag	9
Indruk van de dag	10
Organisatie en inhoud	12
Opmerkingen	16
Vervolg op de Kunstschooldag	20
Conclusie	22

Inleiding

Vrijdag 5 april 2002 vond de dertiende editie van de Kunstschooldag plaats. De Kunst-schooldag stelt basisschoolleerlingen van groep acht in staat kennis te maken met de Amsterdamse kunstwereld. Meer dan 7000 leerlingen en hun begeleiders bewogen zich die dag met tram, bus of metro door Amsterdam naar 42 locaties.

Op de Kunstschooldag gaan de leerlingen en begeleiders naar drie voorstellingen en dus naar drie verschillende locaties. Het volledige programma staat in het programmaboekje dat aan de begeleiders wordt verstrekt.

Ook dit jaar hebben de scholen na de Kunstschooldag een enquête ontvangen. De enquêtevragen zijn niet veranderd in vergelijking met vorige jaren, behalve vraag 3b die is gewijzigd van 'hoe vonden de leerlingen het programma?' in 'welk cijfer geven de leerlingen aan de Kunstschooldag'.

De Kunstschooldag is mogelijk dankzij de belangenloze medewerking van de Amsterdamse kunstinstellingen en financiële steun van de Gemeente Amsterdam, dienst Welzijn Amsterdam, afdeling Kunst en Cultuur en de deelraden. Bovendien mogen de deelnemers aan de Kunstschooldag gratis mee met het openbaar vervoer van het GVB Amsterdam. Door hun medewerking is de Kunstschooldag 2002 goed verlopen.

Vorbereiding van de Kunstschooldag

In maart verschijnt het boekje 'Kunstaanbod Basisonderwijs'. Daarin wordt de datum van de Kunstschooldag vermeld, zodat de scholen er in de jaarplanning mee rekening kunnen houden. In oktober stuurt stichting JAM een brief met een aanmeldingsformulier, waarop de scholen kunnen aangeven met hoeveel leerlingen en begeleiders ze willen deelnemen aan de Kunstschooldag. Nadat de scholen zich hebben aangemeld en het programma klaar is, wordt er per groep (leerlingen en hun begeleiders) een indeling gemaakt door stichting JAM. De groepen worden verdeeld over de verschillende programma-onderdelen. JAM zorgt ervoor dat de groepen drie verschillende disciplines bezoeken, bijvoorbeeld dans, theater en museum. Alleen het speciale onderwijs kan aangeven of men van tevoren contact wil over het programma.

Twee weken voor de grote dag konden de scholen hun Kunstschooldagpakket ophalen bij stichting JAM. Dat pakket bestond uit:

- programma per groep;
- groepskaarten en entreebewijzen per persoon;
- programmaboekje;
- instructies voor de begeleiders en leerkrachten;
- buttons voor alle leerlingen en begeleiders;
- afgestempeld vervoersbewijs van het GVB Amsterdam;
- badges voor de leerkrachten/begeleiders;
- Kunstschooldagaffiches;
- een lijnenkaart van het GVB;
- een informatiebrief voor de ouders, in het Nederlands, Turks, Arabisch, Spaans en Engels;
- maandprogramma's en ander foldermateriaal van de theaters en concertzalen (afkomstig van het Amsterdams Uit Buro);
- voor iedereen een Kunstschooldagspel;
- lesbrieven, voorzover die t.b.v. de voorstellingen waren gemaakt;
- CJP-magazines.

Om alvast in de stemming te komen konden de leerlingen het Kunstschooldagspel spelen. Nieuw dit jaar was het gebouwenspel op internet.

Programmering en organisatie

Dit jaar deden uiteindelijk 41 instellingen mee aan de Kunstschooldag. Het Veemtheater trok zich terug wegens ziekte van een actrice.

Er zijn per locatie drie aanvangstijden van het programma: 10.00, 12.00 en 14.00 uur. Veel instellingen doen hun best om de hele dag beschikbaar te zijn. Maar door verplichtingen met de reguliere optredens of technische beperkingen lukt dat niet altijd. Voor de musea is gekozen voor twee aanvangstijden: 10.00 en 12.00 uur. Oorzaak is dat in de middag de spanningsboog bij de kinderen tegen haar eind loopt, wat leidt tot onrust. Dat is voor de musea niet leuk en voor de kinderen evenmin. Ook is het in de musea 's middags te druk met gewone bezoekers.

De meeste locaties verzorgen zelf de invulling. Stichting JAM verzorgt de programmering in de overige locaties, waarbij wordt gekeken naar de geschiktheid van de voorstelling voor kinderen van 12 jaar. Een lastige opgave, want we hebben hier te maken met een moeilijk leeftijd. De kinderen kunnen het programma te kinderachtig of te moeilijk vinden. Vandaar dat de enquête zo belangrijk is om te kijken wat de doelgroep, de kinderen, van het programma vinden.

Op sommige locaties kondigen presentatoren de programma's aan en geven ze toelichtingen. De meeste locaties houden zelf van tevoren een korte inleiding. Ook geven verschillende acts/musea een lesbrief die de kinderen van tevoren kunnen lezen, zodat ze weten wat ze gaan zien. De leerlingen en begeleiders reizen de hele dag gratis door de stad. Zij kregen een voorgestempeld vervoersbewijs van het GVB Amsterdam. Hiermee kunnen ze gratis in de bus, tram en metro. Van tevoren had het GVB zelf hun chauffeurs en bestuurders op de hoogte gebracht. En er hingen in de remises affiches van de Kunstschooldag.

De Kunstschooldag kan niet zonder de hulp van de vele vrijwilligers. Zij fungeren als contactpersoon tussen stichting JAM en de locatie waar ze die dag werken. Ze regelen de binnenkomst van de groepen, zorgen ervoor dat de voorstellingen op tijd beginnen, houden overzicht, wijzen leerkrachten op hun verantwoordelijkheid en zorgen ervoor dat de zaal er netjes uit ziet. Kortom een belangrijke taak.

De Kunstschooldag kan natuurlijk niet goed verlopen zonder de medewerking van de kunstinstellingen en de werkzaamheden van de vrijwilligers.

Opening

Dit jaar vond de officiële opening plaats in de Stadsschouwburg. Op 5 april van dit jaar om 10.00 uur opende Wethouder voor Cultuur Saskia Bruines de dertiende Kunstschooldag. Na de opening begon de voorstelling Search for Passion van de muziekgroep Briza. Een multicultureel concert met dans. In de Stadsschouwburg waren 770 leerlingen en hun begeleiders aanwezig, evenals Kunstschooldagrelaties.

Deelname

In 2002 deden 401 groepen mee, afkomstig van 187 scholen, waarvan 25 uit het speciale onderwijs. In onderstaand schema staat een overzicht van de deelname in de afgelopen jaren. Dit jaar waren er in totaal 5962 leerlingen, 885 begeleiders, 41 locaties en 102 voorstellingen.

	2002	2001	2000	1999	1998	1997
Totaal aantal groepen	401	423	408	415	389	388
Aantal deelnemende scholen	187	196	196	199	198	203
Waarvan speciaal onderwijs	25	26	27	29	27	29
Totaal aantal leerlingen	5962	5984	6062	6149	5888	5835
Totaal aantal leerkrachten/begeleiders	885	921	894	873	818	791
Aantal deelnemende kunstinstellingen	41	40	43	43	39	35
Aantal voorstellingen/ concerten/museumbezoeken	102	102	103	99	90	80

Enquête

1. Hoe beoordeelt u het informatiemateriaal voor de Kunstschooldag?

De respondenten konden op een schaal van 1 tot 10 een 'rapportcijfer' geven.

Programmanaboeke										
Cijfer	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
2002	73	77	152	30	1					
2001	100	109	163	32	6					
2000	92	105	152	40	6	1				
1999	98	99	145	45	5	1				
					2002	2001	2000	1999		
Totaal ingevuld					333	410	396	393		
Gemiddelde waardering					8,57	8,65	8,59	8,60		

Evenals vorige jaren duidt de score op een uitstekende ontvangst van het programmaboekje.

Informatiebrieven van JAM aan scholen										
Cijfer	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
2002	62	70	132	52	8					
2001	88	96	158	43	5	1				1
2000	81	101	153	45	6	1				
1999	102	92	165	38	4					
					2002	2001	2000	1999		
Totaal ingevuld					324	392	387	401		
Gemiddelde waardering					8,39	8,53	8,52	8,62		

Ook hier wijst de score op tevredenheid.

Kaartspel										
Cijfer	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
2002	132	121	89	39	12	8	1	1	2	1
2001	94	74	130	51	16	10	2		1	2
								2002	2001	
Totaal ingevuld								406	380	
Gemiddelde waardering								8,67	8,32	
In 1999 en 2000 was het Kunstschooldag-cadeau een stripboek. In 2001 en 2002 was het cadeau een kaartspel.										

Hebben u en de leerlingen het spel groepsgewijs in de klas gespeeld?

Van de 382 reacties waren er 202 positief en 180 negatief (niet ingevuld 38). Het bleek dat de kinderen in het speciaal onderwijs verhoudingsgewijs meer moeite hadden met het spel (te moeilijk) en dat daarom het spel niet groepsgewijs gespeeld was.

Vergelijking met andere jaren is niet echt goed mogelijk omdat het stripboek in 1999 en 2000 niet per se klassikaal of anderszins groepsgewijs hoefde te worden gelezen.

Wat vonden de leerlingen van het kaartspel?										
Cijfer	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
2002	23	27	57	48	31	17	7	6	1	3
2001	28	31	68	73	42	19	4	3	4	1
								2002	2001	
Totaal ingevuld								220	273	
Gemiddelde waardering								7,21	7,31	

De waardering voor het spel is goed te noemen, met een nadruk op de cijfers 7 en 8. Het is het tweede jaar dat het spel werd gebruikt. Ook dit jaar bleek dat voor spel voor sommige leerlingen te hoog is gegrepen, wat tot uiting kwam in een aantal opmerkingen, en in de score. En er was verhoudingsgewijs een groot aantal groepen dat de vraag niet beantwoordde.

Wat vond u van het kaartspel?										
Cijfer	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
2002	22	37	59	47	21	20	2	3		4
2001	25	39	84	70	35	10	5	4		1
									2002	2001
Totaal ingevuld								215	273	
Gemiddelde waardering								7,45	7,53	
Evenals bij de vorige vraag valt de lage respons op. De leerkrachten/begeleiders waarden het spel iets hoger dan de leerlingen.										

Hebben u en de leerlingen het spel groepsgewijs gespeeld?

Dit was een vraag om te kijken in hoeverre het spel uitdaagt tot gezamenlijk spel (en mogelijk tot een gesprek over de Kunstschooldag). Van de 255 reacties waren er 147 positief en 108 negatief.

Wilt u meer informatie ter voorbereiding?

Op deze vraag werd 15 keer met ja geantwoord (2001: 15; 2000: 14; 1999: 16) en 297 keer met nee (2001: 363; 2000: 389; 1999: 383)

Zo ja, welke informatie?

Als suggesties werden vooral genoemd: inhoudelijke informatie over de voorstellingen, aard/karakter van de voorstelling, en een enkeling wilde een goede plattegrond van Amsterdam.

Algemene conclusie over de informatievragen is dat het beschikbaar gestelde materiaal in ruime mate voldoet aan de doelstelling, en dat was ook zo in afgelopen jaren. Het kaartspel is in de afgelopen jaren door een groot aantal kinderen gebruikt, maar het bleek ook dat het spel voor sommigen te moeilijk was.

2. Wat is volgens u het doel van de dag?

Er waren meer antwoorden mogelijk en er was een mogelijkheid om zelf een doel aan te geven.

Wat is volgens u het doel van de dag?				
	2002	2001	2000	1999
Kennismaken met de kunst en cultuur	298	366	349	353
Kennismaken met theater, musea	282	325	299	309
Dagje uit	105	110	81	62
Kennismaken met uitgaan	168	66	71	55
Algemene vorming van de leerlingen	225	294	254	240
Totaal aantal ingevuld	1078	1161	1054	1019

De eerste twee antwoorden, en in mindere mate de vierde, verwijzen naar de doelstelling zoals de organisatie die formuleert. De score wijst erop dat deze doelstelling wordt onderschreven. Er is dit jaar een weinig verschuiving in de beoordeling en er is opnieuw een sterk aandeel van de 'algemene vorming', naast een verdere toename toename van 'dagje uit'. De conclusie die in vorige jaren werd getrokken - kennismaken met kunst en cultuur wordt gezien als onderdeel van het vormingsproces en in die zin draagt de Kunstschooldag daar klaarblijkelijk aan bij - kan dit jaar ook worden getrokken.

De open antwoordmogelijkheid leverde onder andere de volgende doelen op:
Contact met culturen, ruimere kijk op de wereld, je leert hoe je te gedragen in museum en theater, bewust worden van ander soort vertier, groepsvorming/sociale vorming, gezellige dag hebben, kennismaken met centrum van Amsterdam/de stad.

Beantwoordt de Kunstschooldag aan dit doel?										
Cijfer	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
2002	73	95	123	33	5	1				
2001	94	104	146	57	6	2	1			
2000	92	107	146	44	6	1				
1999	92	103	150	45	10	4	1			1
					2002	2001	2000	1999		
Totaal ingevuld					330	410	396	406		
Gemiddelde waardering					8,59	8,52	8,59	8,49		

Een positieve score die de lijn van afgelopen jaren doorzet. De Kunstschooldag beantwoordt ondubbelzinnig aan het in de vorige vraag aangegeven doel.

3. Wat is de algemene indruk van de leerlingen over de dag?

Ook bij deze vraag waren meer antwoorden mogelijk. De vraag ging met name in op algemene aspecten van de dag en niet op specifieke onderdelen, zoals bezochte concerten of theatervoorstellingen.

Wat is de algemene indruk van de leerlingen over de dag?				
	2002	2001	2000	1999
Leerzaam	122	145	143	141
Kennismaking met nieuwe dingen	258	298	255	250
Kunst dichterbij gebracht	119	108	125	106
Dagje uit	186	244	193	206
Leuk om mee te maken	273	352	320	320
Informatie opgedaan	87	96	108	93
Kunst staat ver van je af/ is vreemd	26	33	18	15
Totaal aantal ingevuld	1071	1276	1162	1131

De hoogste scores gingen dit jaar, evenals in voorgaande jaren, naar 'Kennismaking met nieuwe dingen' en 'Leuk om mee te maken', een combinatie die precies omschrijft waar het de Kunstschooldag om te doen is. De scores voor deze twee mogelijkheden liggen dit jaar opvallend dicht bij elkaar.

Ten slotte was er de mogelijkheid om zelf een algemene indruk te omschrijven. Veertien respondenten maakten hiervan gebruik. Resultaat in een aantal omschrijvingen:
. kunst is mooi
. verwondering en verbazing
. Het was anders dan verwacht
. bekende plekken van binnen zien
. dat een serieus toneelstuk toch enorm boeiend kan zijn
. niet alle kunst spreekt de kinderen aan.

Vervolgens werd gevraagd om een rapportcijfer voor de beoordeling van het programma dat de leerlingen die dag bezochten.

Wat vonden de leerlingen van het programma, dat zij hebben bezocht?										
Cijfer	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
2002	15	66	162	72	9	1				
2001	19	58	182	133	19	1	1	1	1	
2000	15	87	163	103	20	5				
1999	16	50	169	129	34	6	1	3	1	
					2002	2001	2000	1999		
Totaal ingevuld					325	415	393	409		
Gemiddelde waardering					8,01	7,78	7,90	7,61		

De leerlingen zijn in overgrote meerderheid positief over het programma dat zij deze dag hebben bezocht. Bijna 97% geeft een cijfer van 7 tot 10 (2001: 94%; 2000: 93%; 1999: bijna 90%).

4. Wat vond u van de organisatie en de inhoud van de dag?

Organisatie, afspraken en communicatie vooraf										
Cijfer	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
2002	54	80	140	41	10	1				
2001	82	105	157	52	6	3				
2000	85	102	162	39	7				1	
1999	19	51	172	123	32	6	1	3	1	
2002					2001		2000		1999	
Totaal ingevuld					326		405		396	
Gemiddelde waardering					8,38		8,48		8,54	

Een zeer positief oordeel: zo'n 96,5% geeft een cijfer tussen 7 en 10, een lichte daling t.o.v. vorig jaar (bijna 98%). Ook de gemiddelde waardering is gezakt, zij het niet noemenswaardig.

Algehele organisatie op de dag zelf										
Cijfer	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
2002	47	94	155	35	2					
2001	80	128	149	49	3	6				
2000	74	113	151	46	11	3	1			
1999	87	126	137	49	19					
2002					2001		2000		1999	
Totaal ingevuld					333		415		399	
Gemiddelde waardering					8,45		8,52		8,45	

Een onveranderd hoge score: meer dan 99% beoordeelt de algehele organisatie met een cijfer tussen 7 en 10. (2001: 98% 2000 en 1999: 95%). De waardering is nagenoeg gelijk.

Behulpzaamheid in gebouwen										
Cijfer	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
2002	56	86	144	40	8			1		
2001	72	119	154	53	12	7				
2000	70	114	136	52	2					1
1999	84	115	146	51	8	2	1		1	
2002					2001		2000		1999	
Totaal ingevuld					335		417		375	
Gemiddelde waardering					8,41		8,40		8,51	

Het percentage dat kiest voor een cijfer van 7 en hoger is iets gestegen, van 95,5% in 2001 tot 97,3% dit jaar. Een percentage dat ook in de jaren daarvoor werd gehaald. De waardering is niet veranderd.

Bereikbaarheid van gebouwen met het GVB Amsterdam										
Cijfer	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
2002	57	89	126	36	18	3	2			
2001	67	90	136	62	31	13	9	2		
2000	80	107	137	49	9	5	1	1		
1999	94	95	122	44	18	14	4	4		
2002					2001		2000		1999	
Totaal ingevuld					331		410		389	
Gemiddelde waardering					8,34		8,04		8,45	

Dit jaar stijgt de waardering in cijfers van 7 t/m 10 voor het GVB iets t.o.v. van vorig jaar: 93% (2001: 87%; 2000: 96%). De opmerking in het verslag van vorig jaar dat er moest worden gelet op een betere afstemming tussen organisatie van de Kunstschooldag en GVB heeft dus tot resultaat geleid. De puntenwaardering is duidelijk gestegen.

Een andere kant van deze vragenreeks ging over een paar inhoudelijke aspecten en dan met name de houding van artiesten ten opzichte van de leerlingen en de afstemming van het programma

Afstemming van het programma op het niveau van de leerlingen										
Cijfer	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
2002	20	45	108	103	38	11	2	2		
2001	46	60	156	105	36	10	1	1	1	
2000	41	72	145	112	26	3	2			
1999	34	60	140	110	44	5	3	2	2	
2002					2001		2000		1999	
Totaal ingevuld					329		416		401	
Gemiddelde waardering					7,56		7,83		7,93	

Een goed resultaat dat aantoont dat de vele artiesten en groepen die aan de Kunstschooldag hebben meegewerkt hun best hebben gedaan om het programma zo op te zetten dat veel leerlingen het konden begrijpen en zich er in konden inleven. Maar er is ook sprake van een licht dalende tendens. Dit jaar scoort 84% tussen 7 en 10. Minder dan in 2001 (88%), 2000 (92%) en 1999 (86%). Ook is de waardering iets gezakt.

Publieksgerichtheid van de artiesten										
Cijfer	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
2002	39	57	146	60	22	4	2			
2001	64	95	156	80	12	1	2	3		
2000	43	109	154	74	14	1				
1999	44	67	171	81	28	5	1	1		
					2002	2001	2000	1999		
Totaal ingevuld					330	413	395	398		
Gemiddelde waardering					8,03	8,23	8,23	7,98		

De uitkomst houdt ongetwijfeld verband met de vorige vraag naar afstemming van het programma op de leerling. Dit jaar koos 91,5% voor een cijfer tussen 7 en 10. In 2001 en 2000 was dit 96% (1999: 92%). Ook hier dus een lichte daling.

De wachtacts kunnen alleen worden beoordeeld door de leerlingen en begeleiders die ermee worden geconfronteerd. Dit jaar was er een buitenprogramma op het Leidseplein en op het Stadhuisplein. In plaats van een algemene vraag, zoals die in voorgaande jaren werd gesteld, werd dit jaar specifiek naar deze optredens gevraagd.

Wat vond u van het buitenprogramma op het Leidseplein?										
Cijfer	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
2002	6	23	42	54	17	4	1			
2001	14	20	38	39	23	9	5	2		
2000	11	24	41	37	14	10	4	8	3	
1999	9	15	44	42	35	14	8	4	2	
					2002	2001	2000	1999		
Totaal ingevuld					147	150	152	173		
Gemiddelde waardering					7,53	7,37	7,19	6,93		

Wat vond u van het buitenprogramma op het Stadhuisplein?										
Cijfer	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
2002	6	11	24	34	11	5	1		3	
2001	14	20	38	39	23	9	5	2		
2000	11	24	41	37	14	10	4	8	3	
1999	9	15	44	42	35	14	8	4	2	
					2002	2001	2000	1999		
Totaal ingevuld					95	150	152	173		
Gemiddelde waardering					7,26	7,37	7,19	6,93		

86% (Leidseplein) en 80% (Stadhuisplein) geeft een cijfer tussen 7 en 10. In vergelijking met voorgaande jaren een stijging: in 2001 en 2000 was de score 74%, in 1999 64%.

Gedrag van andere leerlingen/scholen										
Cijfer	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1
2002	2	20	84	98	64	26	16	5	3	1
2001	14	25	109	138	74	39	7	4	1	3
2000	13	29	92	136	78	32	7	4	1	
1999	9	21	96	126	81	36	17	10	6	
					2002	2001	2000	1999		
Totaal ingevuld					319	414	392	402		
Gemiddelde waardering					6,76	6,97	7,01	6,73		

Bijna 64% geeft een cijfer tussen 7 en 10. Dat is het niveau van 1999. In de tussenliggende jaren was het percentage 69%. De waardering is weer terug op het niveau van 1999. Een miniem verschil, maar toch belangrijk. Tweederde van de respondenten is tevreden over het gedrag van andere scholen maar eenderde is dat niet en dat blijft een bron van zorg en aandacht. De organisatoren van de Kunstschooldag blijven daarom een beroep doen op leerkrachten en begeleiders om alert en actief te zijn op deze dag.

5. Heeft u opmerkingen over specifieke onderdelen die u hebt bezocht?

Op deze open vraag werd door ruim de helft van de respondenten gereageerd. Dit jaar is weer gekozen voor het weergeven van algemene opmerkingen en vervolgens opmerkingen per locatie/optreden. De weergegeven opmerkingen werden door meerdere respondenten gemaakt.

Algemeen

- Het is moeilijk voor kinderen om stil te blijven bij klassieke muziek.
- Toiletwagens was prettig geweest. Nu een hoop gedoe om kinderen te laten plassen, waardoor wachtacts niet werden gezien.
- Onderdelen waren afgestemd op de belevingswereld van de kinderen.
- Leuk dat er artiesten zijn die na de show contact zoeken met het publiek.
- Sommige leerlingen waren zo enthousiast dat ze in de toekomst vaker naar het theater willen gaan.
- De tijd tussen de onderdelen is te lang; het was dit jaar ook koud en dan weet je niet waar je met de leerlingen naar toe moet.
- Hoe meer spektakel hoe beter: dichterbij de belevingswereld van de kinderen blijven.
- Het bezoeken van McDonald's is voor kinderen essentieel. Het ontmoeten van mede pré-pubers is en blijft spannend.
- De kinderen vonden het geweldig, bedankt namens de kinderen.
- Het wordt helaas steeds moeilijker om met elk groepje een leerkracht mee te sturen. Aandachtspunt?
- Er waren nogal wat leerkrachten die hun kinderen niet onder controle hadden: kinderen die op de stoelen liepen in het Concertgebouw.
- Ik had het gevoel dat dit organisatorisch en qua aanbod de allerbeste Kunstschooldag was uit de afgelopen jaren.
- Vrijwel elk jaar ga ik mee als begeleider en het valt me op dat het een stuk gedisciplineerder en georganiseerd gaat dan een aantal jaren geleden.
- Een van de meest waardevolle dagen van het schooljaar.

Reacties per onderdeel

Allard Pierson Museum

- Te veel onderdelen, waardoor tijdsdruk
- Leuk dat de mensen van het museum verkleed waren. Je had geen tijd om zelf nog even de zalen rond te kijken
- Niveau uitleg van de verschillende onderdelen soms te hoog ingeschat, waardoor het niet interessant was voor de kinderen

Amsterdams Marionetten Theater

- Had wat langer mogen duren, dat vonden de kinderen heel leuk

Amsterdams Historisch Museum

- Erg leuke rondleiding; erg leuk gemaakt voor kinderen

De Balie

- Prima
- Matig
- Sloot goed aan bij het niveau van de kinderen

Bellevue

- Ze vonden het stuk saai
- Een 10
- De voorstelling vond ik ietwat te grof

Beurs van Berlage

- Interessante fototentoonstelling, jammer dat er geen begeleiding was
- Kaal, stil zonder gids
- Niet geschikt voor kinderen van deze leeftijd.
- Het uitzicht op de toren maakte een hoop goed

Bimhuis

- Te lang
- Weinig kindgericht
- Vonden ze ook wel leuk maar teveel Afrikaanse muziek, te weinig andere culturen
- Bimhuis was te vol, jazz was wel leerrijk

Boekmanzaal

- Interessant maar te langdradig
- Was te afstandelijk, de muzikanten hadden de kinderen er meer bij moeten betrekken
- Leuke presentatie
- Voor kinderen achterin de zaal werd het op de lange duur vervelend. Andere opstelling misschien (cirkel)

De Brakke Grond

- Erg leuk

Cosmic

- Te hoog gegrepen
- Cosmic was geweldig en zielig
- Mooi toneelspel, het thema was zwaar, maar zo goed gespeeld dat de kinderen er 'inzaten'

Carré

- Leuk, maar kort en het begon te laat
- Een beetje saai maar wel heel mooi
- Cool, vet
- Het goochelen had wel langer gemogen
- Carré prima verzorgd

Concertgebouw

- Duurde te lang, maar wel leuk
- Vonden de leerlingen niet leuk, leerkrachten wel
- Kinderachtig
- Geslaagd, leuker dan verwacht, maar misschien iets te hoog gegrepen
- Te zwaar programma om kinderen enthousiast te maken voor klassieke muziek
- Mooie muziek, heel grappig, met heleboel toneelstukjes ertussen

Doelenzaal

- Ook fantastisch
- Kinderen zaten ademloos en gefascineerd te kijken
- Beetje saai maar wel knap, weinig interactie met het publiek

Joods Historisch Museum

- De tijd was te krap. Veel activiteiten en weinig tijd

Felix Meritis

- Minder succesvol voor deze leeftijdscategorie. Zij werden niet nieuwsgierig naar meerdere voorstellingen. Ze vonden het saai en onbegrijpelijk dat mensen daar lang naar konden kijken. Misschien zijn ze hier te jong voor
- Verschillende meningen, van leuk via saai tot zelfs vies (twee vrouwen die zo intiem met elkaar omgaan is voor veel allochtone kinderen vreemd). Positief vonden ze de interactie na afloop
- De voorstelling was voor kinderen te abstract, kinderen konden het niet goed zien
- Dit was het moeilijkste onderdeel maar er waren toch ook leerlingen die dit leuk vonden

Fijnhouttheater

- Erg leuk
- Was heel leuk, de leerlingen waren vooral geïnteresseerd in de doventaal

Filmmuseum

- Eerste film was saai, de tweede tof
- Vaag
- Spannend

Nederlandse Film en Televisie Academie

- Na een matige intro, erg leuke serie filmpjes
- Film stampot is door kinderen niet begrepen, 't was vies

KIT Theater

- Was perfect, heel boeiend, duidelijk. De kinderen zaten ademloos te kijken.
- De kinderen waren heel enthousiast over juf Kokolishi's bruiloft

KIT Kindermuseum

- We zagen dit onderdeel niet zo zitten, maar het was het mooiste wat we hebben meegemaakt

De Kleine Komedie

- Hakim vonden ze erg leuk
- Jammer dat ze niet zoveel konden verstaan
- Ze vonden niet vertaalde Marokkaanse opmerkingen niet echt leuk
- Zelf ergerde ik me aan de platheid van de grapjes over de naam van leerlingen die op het podium kwamen
- Dit mocht wel langer duren
- Hakim was geweldig
- Opmerkingen van Hakim over Nederlandse gewoonten en cultuur vond ik negatief. Trots zijn op je buitenlandse afkomst is O.K. maar de kloof moeten we overbruggen, niet groter maken

De Krakeling

- De dansvoorstelling in de Krakeling vonden de leerlingen niet leuk en te lang

Melkweg The Max

- Veel te kinderachtig leuk voor groep 5/6
- De muziek was veel te hard,
- De kinderen vonden de teksten soms banaal

Melkweg Oude Zaal

- Ze waren idolaat op Vincent Sporkslede
- Te gek
- Helemaal geweldig, goede interactie

Het Muziektheater

- Leuke manier om kennis te maken met ballet
- Schitterende voorstelling; kan geen kind omheen
- Kinderen keken tegen de rug van de dirigent aan
- Grote mooie zaal, leuk en grappig maar af en toe te klassiek
- Vonden de leerlingen vreemd, het was heel anders dan ze gewend zijn.

Nieuwe de la Mar

- Leuke en swingende, goede voorstelling
- Vonden de leerlingen saai en duurde ze te lang

Koninklijk Paleis

- Voldoende maar niet speciaal
- Volgend jaar wil ik graag naar het paleis

Paradiso

- Vonden ze leuk
- Voor leerkrachten leuk, voor leerlingen veel te langdradig
- Werd het meest gewaardeerd
- Te veel leerlingen aanwezig, donkere zaal, struikelgevaar. Geluidstechnisch niet optimaal kinderen snaptten de helft niet, wisten niet waar het stuk over ging
- Dit was het leukst

Rembrandthuis

- Zelf verf maken vonden we fantastisch
- Leuke rondleiding, verf maken duurde te lang

Rijksmuseum

- Speurtocht onder niveau
- Saai
- Heel leuk

Scheepvaartmuseum

- Stukjes op het VOC-schip spraken de kinderen niet aan
- Te statisch

Stadsschouwburg

- Mooie zaal, mooie muziek en mooie kleren
- Geen onaardige voorstelling. Maar de aspecten zoals beschreven in het programmaboekje werden nauwelijks waargemaakt.
- Dit vonden ze het leukst van de dag
- Niet leuk, niet voor onze leeftijd

Stedelijk Museum

- Leerzaam, interessant
- Was niet interessant; onze school heeft vorig jaar museumlessen gehad

Stedelijk Museum Aula

- Erg goed, kregen aandacht van de leerlingen prima te pakken

- Taalgebruik te grof
- Duurde te lang en was wat te moeilijk voor de leerlingen

Theaterschool

- Was heel leuk

Ijsbreker

- Dit zouden ze wat vaker willen bezoeken

Willet Holthuizen

- Vonden ze minder leuk
- Prachtig
- Betrokken rondleider
- Leuk

Verzetsmuseum

- Goed afgestemd op de leerlingen
- Goede begeleiding en gerichte opdrachten

6. Geeft u vervolg aan de Kunstschooldag?

Het is belangrijk om te weten of de Kunstschooldag ook een vervolg krijgt. Het kan zijn dat de leerlingen al eerder met kunst en cultuur in aanraking zijn gekomen en extra worden gestimuleerd door de dag. Het kan ook zijn dat een bezoek aan de Kunstschooldag een aanzet kan vormen voor meer 'cultuureducatie'. Juist dat laatste past uitstekend binnen de doelstellingen van de organisatie en subsidiënten van de Kunstschooldag. De dag zelf zou aanleiding moeten zijn om een continu proces in gang te zetten zodat leerlingen meer vertrouwd raken met kunst en cultuur en misschien daardoor tot een vervolgbezoek komen op latere leeftijd.

De vraag kende meer antwoordmogelijkheden waarbij ook hier meer keuzen mogelijk waren.

Geeft u vervolg aan de Kunstschooldag? Zo ja, hoe?

	2002	2001	2000	1999
In lessen	104	189	170	162
Door informatie aan te vragen	12	24	22	22
Door gezamenlijk uit te gaan	48	75	41	60
Anders (namelijk?)	71	84	88	75
Totaal aantal ingevuld	206	288	321	319

De meeste respondenten geven aan de Kunstschooldag in hun lessen te behandelen. Daarnaast konden de respondenten aangeven of ze op een andere manier aandacht besteden aan de dag. Ook hier is weer een representatieve bloemlezing:

- Via video en lesbrieven, boeken halen uit de bieb en museumkijklessen
- Video bekijken met cabaretvoorstellingen
- Door kinderen er op te wijzen als er een leuk optreden is
- Onze kinderen gaan al regelmatig uit. Verbazingwekkend dat 70% van mijn klas al naar een ballet was geweest (ASVO)
- Evaluatie
- De kinderen praten er onderling over
- Tekeningen voor schoolkrant
- De culturele informatie wordt altijd in de hal opgehangen
- Bezoek Stopera
- Door regelmatig met kunst en projecten bezig te zijn
- Nabespreking over de bezochte activiteiten en gedrag van de leerlingen
- De kinderen komen er zelf steeds op terug
- Website-adressen doorgegeven aan de leerlingen
- Kringgesprek
- Maken van een verslag

Twaalf respondenten gaven aan de dag geen vervolg te geven. Waarom? . . . Geen tijd!

Conclusie

De antwoorden op de vragen geven over het algemeen een zeer positieve opvatting weer. Waar er kritiek is geldt die vaak de inhoud of vorm van een optreden of een bezoek aan een locatie. De omstandigheden zijn daarin bepalend, net zoals de vorm van de dag van de artiest, het gedrag van mede-uitgaanders en uiteraard de smaak van het jonge publiek. De keuze voor het kaartspel is goed geweest, als cadeau en als informatiemiddel, maar het is ook duidelijk dat niet alle leerlingen meteen met het spel overweg konden.

De suggesties die dit jaar zijn gedaan kunnen over het algemeen worden opgevolgd. Het gaat dan vaak om een optimaliseren van de samenwerking tussen scholen, organisatie, theaters en musea en artiesten. Maar met zo'n grote groep uit het achtste leerjaar die op één dag op stap gaan, is het niet uitgesloten dat er kritiek zal blijven op de aansluiting van onderdelen, de inhoud en het gedrag van anderen. Wat dit laatste betreft is opnieuw aandacht van de organisatie en begeleiders nodig om het gedrag positief te beïnvloeden. De doelen die de organisatie van de Kunstschooldag zich stelt, worden door de leerkrachten massaal onderschreven. Dat is een goede basis om ook in de komende jaren veel leerlingen te laten kennismaken met kunst en cultuur. Die basis wordt verder verstevigd door de samenwerking van alle betrokkenen bij de Kunstschooldag, van scholen en stadsdeelraden, tot kunstinstellingen en artiesten.

Evenals vorig jaar is de volgende eindopmerking nog steeds op haar plaats: 'Een goede voedingsbodem leidt - en dat heeft ander onderzoek al ruimschoots bewezen - tot vervolgbezoek aan kunst en cultuur en misschien zelfs tot deelname. Het vervolg dat leerkrachten aan de Kunstschooldag geven werkt daar alleen maar aan mee, en dat is op ruime schaal en zeer substantieel aanwezig. De kunstinstellingen en artiesten mogen zich gelukkig prijzen met zulke publiekswervers.'

*Organisatie Kunstschooldag:
Jos van Duijn en
Mariska Jacobi*

*Redactie:
Jan Roekens*

*Foto's gemaakt door:
Natalie den Hollander*

*Vormgeving:
Jan Abraham Vos en
Zlatan Peric*

*In opdracht van:
Stichting JAM
Amsteldijk 126 hs
1078 RS Amsterdam
Telefoon: 020 - 528 96 51
Fax: 020 - 639 28 73
www.kunstschooldag.nl
kunstschooldag@stichtingjam.nl*

